

Leto 1890.

Državni zakonik

za

kraljevine in dežele v državnem zboru zastopane.

Kos IX. — Izdan in razposlan dné 28. februvarja 1890.

20.

Dopustilnica z dné 14. januarja 1890. l.

za lokalno železnico od Schwarzenave v Bidov na Diji.

Mi Franc Jožef Prvi,
po milosti Božji cesar avstrijski,
apostolski kralj ogerski, kralj češki, dalma-
tinski, hrvaški, slavonski, gališki, vladimérski
in ilirski; nadvojvoda avstrijski; véliki vojvoda
krakovski; vojvoda lotarinški, saloburški, šta-
jerski, koroški, kranjski, bukovinski, gorenje-
sleški in dolenje-sleški; véliki knez erdeljski,
mejni grof moravski; pokneženi grof habsbur-
ški in tirolski itd. itd. itd.

Ker je mestna občina Bidov (Waidhofen) na Diji zaprosila, da bi se ji dalo dopustilo, zgraditi lokalno železnico od Schwarzenave v Bidov na Diji ter vršiti po nji obrat, vzvidelo se Nam je,

(Slovenisch.)

z ozirom na občo korist tega podjetja po zakonu o dopuščanju železnic z dné 14. septembra 1854. l. (Drž. zak. št. 238.), kakor tudi po zakonu z dné 17. junija 1887. l. (Drž. zak. št. 81.), to dopustilo imenovani mestni občini podeliti takó le:

§. 1.

Mestni občini Bidov na Diji dajemo pravico, zgraditi lokomotivno železnico, katero bode izvesti kot lokalno železnico s pravilno raztečino od kakega mesta ob progi državne železnice Dunaj—Gmund med postajami Schwarzenava-Svetla in Kiprice (Göpfritz) v Bidov na Diji.

§. 2.

Železnici, ki je predmet te dopustilnice, dodeljujejo se naslednje ugodnosti:

a) Oprostitev od kolkov in pristojbin za vse pogodbe, ki jih podjetje lokalne železnice sklene, za vse vloge, ki jih vpadá, in za listine, ki jih naredí; dalje za vse knjižne vpise na podstavi teh pogodb in listin, naposled za druge uradne posle in uradne izdatke v namene, povedane tu doli, namreč:

1. v to, da se nabavi glavnica in zago-
tovi glavnično obrestovanje in pa obrat do
časa ko se začne ta obrat;

2. v pridobitev zemljišč, v gradnjo in opravo železnice do konca prvega obratnega leta.

Te ugodnosti se ne uporabljajo na razprave sodnega postopka v spornih stvaréh.

b) Oprostitev od kolkov in pristojbin za izdajo delnic, namenjenih v nabavo glavnice za prvo napravo in dopustilu ustrezno opremo sê začasnicami (interimálnimi listi) vred, in takó tudi od presnemščíne, kar se je nabere o nakupu zemljišč na konci prvega obratnega leta (lit. a, št. 2.), razen pristojbin, ki jih je o tem povodu opraviti, in katere po obstoječih zakonih pristojé občinam ali drugim samoupravnim združbam;

c) oprostitev od pristojbin in odredbin, dolžnih za podeljeno dopustilo in za izdajo te dopustilnice;

d) oprostitev od pridobnine in dohodarine, od plačevanja kolkovnih pristojbin kuponom, in tako tudi od vsakega novega davka, kateri bi se utegnil uvesti s prihodnjimi zakoni, na petindvajset let, računajoč od današnjega dné.

§. 3.

Koncesijonarka je dolžna, gradnjo v §. 1. imenovane lokalne železnice začeti precej, dokončati najdalje v dveh letih od današnjega dné počenši, in dodelano železnico izročiti v obči promet, ter obrat po nji vzdržavati nepretrgoma ves čas, dokler traja dopustilo.

Da se bo držala gorenjega roku za gradnjo, dolžna je koncesijonarka dati položnino 5.000 goldinarjev v vrednostnih papirjih, v katerih se smejo nalagati novci varovancev.

Ako bi ne izpolnjevala gorenje dolžnosti, sme se izreči, da je ta položnina propala.

§. 4.

Da izdela dopuščeno železnico, dodeljuje se koncesijonarki pravica razsvojitve po določilih dotičnih zakonitih predpisov.

Ista pravica naj se koncesijonarki dodeli tudi zastran tistih dovlačnic, ki bi se imele narediti in

o katerih bi državna uprava spoznala, da je njih naprava v javnem interesu.

§. 5.

Koncesijonarki se je ob gradnji in obratu dopuščene železnice držati tega, kar ustanavlja ta dopustilnica, in pa dopustilnih pogojev, ki jih postavi trgovinsko ministerstvo, ter tudi tega, kar velevalo semkaj meréči zakoni in ukazi, zlasti zakon o dopuščanju železnic z dné 14. septembra 1854. l. (Drž. zak. št. 238.) in železnični obratni red z dné 16. novembra 1851. l. (Drž. zak. št. 1. od l. 1852.) in pa zakonov in ukazov, kateri se morebiti pozneje dadó.

Kar se tiče obrata samega, odpuščajo se varnostne naredbe in obratni predpisi, predpisani v železnično-obratnem redu in v dotičnih dodatnih določilih, v toliko, kolikor se bode z ozirom na posebne prometne in obratne razmere, sosebno na znižano maksimalno vozno brzino trgovinskemu ministerstvu zdelo pripustno, ter bodo na to stran veljali dotični posebni obratni predpisi, ki jih izdá trgovinsko ministerstvo.

§. 6.

Koncesijonarki se priznava pravica, da s posebnim dovoljenjem državne uprave in s pogoji, ki jih ta postavi, naredi delniško družbo, katera naj stopi v vse pravice in zaveznosti koncesijonarke.

Izdaja predstvenih obligacij je izključena.

Vendar se koncesijonarki priznava pravica, da do vsote, kakor jo odobri državna uprava, izda predstvenih delnic, ki gledé obrestovanja in razdóžitve imajo predstvo pred založnimi delnicami.

Dividenda, ki pristoji predstvenim delnicam, predno nastane založnim delnicam pravica do dividende, ne sme se odmerjati z več kakor štirimi odstotki.

Znesek resnične in nominalne napravne glavnice potrebuje odobrila državne uprave.

Pri tem naj veljá to načelo, da se ne smejo v račun postavljati nikakoršni drugi stroški razen stroškov za sestavo projekta, za gradnjo in uredbo železnice in za dobavo vozil res uporabljenih in prav izkazanih, prištevši interka-

larne obresti, ki so bile med grajenjem res izplačane, in kar je bilo res kurzne izgube pri dobavi glavnice.

Ako bi po izteku prvega obratnega leta bilo treba še drugih novih staveb, ali bi se pomnožile obratne oprave, smejo se dotični stroški prišteti napravnici glavni, če je državna uprava privolila v namerjane nove stavbe ali v pomnožitev obratnih oprav in se stroški izkažejo, kakor je prav.

Vso napravno glavnicco je treba v času, dokler traja 'dopustilo, odplačati po razdolžnem črteži, ki ga odobri državna uprava.

Družbena pravila in pa obrazci založnih in predstvenih delnic, ki se izdadó, potrebujejo odobrila državne uprave.

§. 7.

Vojaščino bode prevažati po znižanih tarifnih cenah, in to po tistih določilih o tem in pa o polajšilih potujočim vojakom, katera vsak čas veljajo pri avstrijskih državnih železnicah.

Ta določila obsezajo tudi deželno brambovstvo obeh državnih polovic, tirolske deželne strelce, in to ne samo o potovanji na račun državne blagajnice, ampak tudi o služabnem potovanju na svoj račun k orožnim vajam in priglednim zborom, nadalje vojaško stražno krdele civilnih sodišč dunajskih, žandarstvo, ter vojaški osnovano finančno in varnostno stražo.

Koncesijonarka se zavezuje, da pristane na dogovor med avstrijskimi železničnimi društvi, ukrenjen o nabavi in imetji opravnih reči za prevažanje vojakov, o vzajemnem pripomaganji z vozili za večje vojaške prevoznje, dalje na vsak čas veljajoči služabni predpis o bojnih železničnih oddelkih ter tudi na dodatni dogovor, ki je obveljal 1. dné junija 1871. l. o vožnji takih bolnikov in ranjencev, ktere je ležeče prevažati na račun vojaške blagajnice.

Tako je tudi dolžna pristati na dogovor, kterege je z železničnimi društvi ukreniti o vzajemnem pripomaganji z osebjem o velikih prevoznjah vojaščine, in pa na predpis o prevoznjah vojaščine po železnicah.

Te dolžnosti ima koncesijonarka samo v toliko, kolikor se njih izpolnjevanje zdí izvršljivo

z ozirom na drugotnost te železnice in na olajšila, vsled tega dodeljena gledé naprave, opreme in celega obrata.

Dolžnost koncesijonarke je, pri oddaji služeb v zmislu zakona z dné 19. aprila 1872. l. (Drž. zak. št. 60.) ozirati se na doslužene podoficirje iz vojstva, vojnega pomorstva in deželne brambe.

§. 8.

Dopustilna doba in ž njo vred v §. 9. lit b zakona o dopušcanji železnic izrečena obramba proti napravi novih železnic se ustanavlja na devetdeset (90) let, računajoč od današnjega dné, in mine po tem roku.

Državna uprava sme izreči, da je dopustilo tudi pred iztekom gorenjega rokú izgubilo svojo moč, ako se ne bi izpolnjevale dolžnosti, v §. 3. ustanovljene o začetku in dovršitvi gradnje, potem o začetku obrata, ter bi se prestop rokú ne mogel opravičiti v zmislu §. 11., lit. b zakona o dopušcanji železnic.

§. 9.

Država vodi na račun koncesijonarke obrat po železnici, ki je predmet te dopustilnice. Kako naj se vrši ta obrat, uravná se s posebno obratno pogodbo, ki se sklene med državno upravo in koncesijonarko.

§. 10.

Koncesijonarka ima dolžnost, državni upravi na njeno zahtevo vsak čas dopustiti soporabo tu dopuščene železnice za promet med že obstoječimi železnicami ali pa takimi, ki se bodo še le napravile in bodo v državnem obratu, in to takó, da ima državna uprava pravico, prosto ustanavlja tarife, za primérno odškodnino odpravljati ali odpravljati dajati cele vlake ali posamezne vozove po soporabljeni železnici ali posameznih njenih kosih. Ta soporaba naj se vendar vrši samó toliko, da se ž njo ne moti lastni pravilni obrat soporabljene železnice.

Odškodnina, katero bode odpravljati, ustanovi se po določilih, razglašanih v prilogi C k dopustilnici z dné 1. januarja 1886. l. za cesarja Ferdinanda severno železnico v Drž. zak. od leta 1886: na strani 63.

§. 11.

Državna uprava si prihranjuje pravico, da siné tu dopuščeno železnico, ko bode dodelana in v obrat izročena, vsak čas odkupiti pod naslednjimi določili:

1. Da se določi odkupščina, seštejejo se letni čisti donosi, kar jih je podjetje imelo v poslednjih sedmih letih pred samim odkupom; od tega se odbijejo čisti donosi najslabejših dveh let, in potem se izračuni poprečni čisti donos ostalih petih let.

2. Ko bi se vendar železnica odkupila pred preteklim sedmim obratnim letom, ali kadar bi po določilih odstavka 1. najdeni srednji čisti donos ne dosegel vsaj letnega zneska, enakega tisti letnini, ki je potrebna za obrestovanje po štiri od sto in za odplačevanje po državni upravi odobrene delniške glavnice v času, dokler traja dopustilo, tedaj se vzame ta prej v misel vzeti letni znesek kot čisti donos v podlogo za odmero odkupščine.

3. Odškodnina, ki jo bode dati, bodi v tem, da se v še ostali dobi koncesije v zmislu odstavka 1., oziroma, kadar nastane kateri v odstavku 2. omenjenih slučajev, izplačuje koncesijonarki takoj navedena letnina za delniško glavnico poluletno 30. junija in 31. decembra vsako leto po dospelji.

4. Državi se pridržuje pravica, plačati kadarkoli namesto še ne dospelih letnih plačil glavnico, enako glavnici vrednosti onih plačil, ki jih je po določilih odstavka 3. opravljati poluletno; ta glavnica vrednost pa bodi diskontovana po pet od sto na leto, obresti od obresti računajoč.

Ako se država odloči plačati to glavnico, naj jo plača v gotovini ali z državnimi zadolžnicami, kakor si to sama izbere. Državne zadolžnice je pri tem računati po tistem kurzu, ki se pokaže za poprečnega med denarnimi kurzi, kateri so se v ravno prej preteklem poluletju na dunajski borzi zaznamovali o državnih zadolžnicah enake vrste.

5. Izplačavši odkupščino pride država po odkupu železnice in z dnem tega odkupa brez daljne odplate v bremen čisto last in v užitek te tukaj dopuščene železnice z vsemi dotičnimi rečmi, naj bodo premične ali nepremične, — tudi vozil in gradivnih zálog in pa iz napravne glavnice narejenih obratnih in pričuvnih zálogov, ako le ti niso že bili namenu primerno uporabljeni z odobrilom državne uprave.

§. 12.

Ko mine dopustilo in tisti dan, ko mine, preide brezodplatno na državo neobremenjena svojina in užitek tu dopuščene železnice in vsega premičnega in nepremičnega pristojsstva, tudi vozil in gradivnih zálog in iz napravne glavnice narejenih obratnih in pričuvnih zálogov v obsegu, povedanem v §. 11., št. 5.

Ako mine to dopustilo, in pa tudi, ako se železnica odkupi (§. 11.), obdrži koncesijonarka last pričuvnega (reservnega) záloga, napravljenega iz lastnih donosov podjetja, in kar bi imela po obračunih terjati, potem last posebnih del in poslopij, napravljenih ali pridobljenih iz lastne imovine, katere si je sezidala ali pridobila po pooblastilu državne uprave z izrecnim pristavkom, da te reči niso pristojsstvo železnice.

§. 13.

Državna uprava ima pravico, uveriti se, da je gradnja železnice in pa obratna oprava po vseh delih namenu primerna in trdno narejena, in ukazati, da se napake na to stran odvrnejo in oziroma odpravijo.

Tudi ima državna uprava pravico, po svojem človeku pregledovati gospodarstvo, in sosebno po nadzornikih, ob trošku koncesijonarke pošiljanih. — kakorkoli se ji vzvidi primerne — prigledovati, da se delo izvaja po projektu in po pogodbi.

Komisar, ki ga postavi državna uprava, če se napravi delniška družba, ima tudi pravico, kolikorkrat se mu zdi primerno, hoditi v seje upravnega sveta ali drugega zastopa, kateri velja za načelnitvo družbe, in pa v vélike zборе, ter ustavljati vse sklepe in naredbe, ki so nasprotni zakonom, dopustilu ali družbenim pravilom, oziroma kvarni javni koristi; toda v takem slučaju je komisarjeva dolžnost, precej si izprostiti razloko trgovinskega ministerstva, katera naj se dá brez odloga ter naj veže družbo.

Za tu ustanovljeno nadzorovanje železniškega podjetja ne plačuje koncesijonarka v državno blagajnico nobenega posebnega vračila, dokler se drugači ne ukrene.

Koncesijonarka se odvezuje zaveznosti, izrečenih v §. 89. železnično-obratnega reda z dné 16. novembra 1851. l. (Drž. zak. št. 1. od l. 1852.) gledé vračila večih stroškov, ki bi se nabrali po policijskem ali dohodarstvenem nadzoru, in gledé dolžnosti, da zastoj nabavlja in vzdržuje uradne prostore.

§. 14.

Ako bi se poleg vsega poprejšnjega svarila po večkrat prelomile ali opustile dolžnosti, naložene v dopustilnici, v dopustilnih pogojih ali v zakonih, prihranjuje se državni upravi tudi pravica, poprijeti se naredeb, primernih zakonom, ter po okolišnih izreči, da je dopustilo izgubilo moč še pred iztekom dopustilne dobe.

Resno opominjamo vsakega, da ne dela zoper to, kar ustanavlja le-ta dopustilnica, in dodeljuje joč koncesijonarki pravico, zastran izkazne škode zahtevati vračila pred Našimi sodišči, dajemo vsem oblastvom, katerih se tiče, trdno povelje, naj ostro in skrbno čujejo nad to dopustilnico in vsem, kar se v njej določuje.

V dokaz tega izdajemo to pismo, naudarjeno z Našim velikim pečatom, v Našem državno-glavnem in prestolnem mestu na Dunaji, štirinajstega dne meseca januarja v letu odrešenja tisoč osem sto devetdesetem, Našega cesarovanja dvainštiridesetem.

Franc Jožef s. r.

Taaffe s. r.

Dunajewski s. r.

Bacquehem s. r.

21.

Ukaz finančnega ministerstva z dne 18. januarja 1890. l.

o ustanovitvi davčnega in sodno-hranilnega urada
v Žižkovu na Češkem.

Po povodu ustanovitve okrajnega sodišča v Žižkovu na Češkem (Drž. zak. št. 56. od leta 1889.) ustanavlja se tam na podstavi Najviše odloke z dne 25. oktobra 1889. l. davčen in sodno-hranilen urad, kateri prične svoje uradovanje s 1. dnem maja 1890. l.

Z rečenim dnem počenši se izločujejo občine Hrdlořezy, Malešice in Žižkov z Volšani vred iz davčnega okraja kraljevo-vinogradskega in se odkazujejo davčnemu uradu v Žižkovu.

Dunajewski s. r.

22.

Razglas finančnega ministerstva z dne 6. februarja 1890. l.,

da se c. k. véliki colniji v Tridentu na zimske mesece razširja oblast za denaturiranje oljčnega olja.

Véliki colniji v Tridentu dodeljena oblast (Drž. zak. št. 9. od leta 1886.), odpravljati vsako leto v dobi od 1. dne aprila do 30. dne septembra denaturirano oljčno olje po tarifni št. 72. opomnja, razširja se tako, da se smé tudi v zimskih mesecih, t. j. od 1. dne oktobra do 31. dne marca, denaturirati tam v popolnoma tekočem stanju vhaajoče oljčno olje ter odpravljati po tarifni št. 72. opomnja, po colu 80 kr. za vsakih 100 kg.

Dunajewski s. r.

23.

Razglas finančnega ministerstva z dne 9. februarja 1890. l.

o ustanovitvi male colnije II. razreda v Stalijah
(na Primorskem).

V Stalijah na Primorskem, v finančnem okraji puljskem, ustanovila se je mala colnija II. razreda, katera je pričela svoje delovanje dne 18. januarja 1890. l.

Dunajewski s. r.

24.

Razglas finančnega ministerstva z dne 12. februarja 1890. l.,

da sta se mala colnija II. razreda v Taufersu in colna podružnica v Trafoji pooblastili, cola prosto postopati s predposlanimi in zaposlanimi popotnimi rečmi.

C. k. mala colnija II. razreda v Taufersu in pa colna podružnica v Trafoji (katera posluje samo po leti) se pooblašata za cola prosto

postopanje s predposlanimi in zaposlanimi popotnimi rečmi po čl. IX. št. 1. colnega zakona z dné 25. maja 1882. l.

Dunajewski s. r.

25.

Razglas finančnega ministerstva z dné 14. februvarja 1890. l.,

da se c. k. mala colnija I. razreda v Risnu v Dalmaciji pooblašča, potrjevati izstop kave in žganih opojnih pijač.

V porazumu s c. k. trgovskim ministerstvom se c. k. mala colnija I. razreda v Risnu v Dalmaciji pooblašča, potrjevati izstop o naslednjem prevoznem blagu: o kavi surovi po tarifni št. 2 a in pa o žganih opojnih tekočinah po tarifni št. 76.

Dunajewski s. r.

26.

Ukaz ministerstev za finance in trgovino z dné 18. februvarja 1890. l.

o colnem postopanju z umetno napravljenim ogljikovokislim stroncijanom.

V porazumu z udeleženi kraljevo-ogerskimi ministerstvi se umetno napravljeni ogljikovokisli stroncijan (stroncijev karbonat), kateri se tako, kakor stroncijev hidrat, navadno rabi v razcukrovanje melase, izločuje na podstavi člena IV. colnega zakona z dné 25. maja 1882. l. iz številke 331. obče colne tarife ter se odkazuje številki 319. b taiste colnim postavkom 20 kr. za vsakih 100 kg.

Dunajewski s. r.

Bacquehem s. r.

27.

Ukaz pravosodnega ministerstva z dné 19. februvarja 1890. l.

o pričetku delovanja okrajnega sodišča v Žižkovu na Češkem.

Z ministerstvenim ukazom z dné 19. aprila 1889. l. (Drž. zak. št. 56.) ustanovljeno okrajno

sodišče v Žižkovu naj prične svoje delovanje s 1. dném maja 1890. l., in taistega dné naj okrajno sodišče v Kraljévi Vinogradih ustavi svoje uradovanje gledé okoliša, odkazanega okrajnemu sodišču v Žižkovu.

Schönborn s. r.

28.

Ukaz pravosodnega ministerstva z dné 23. februvarja 1890. l.,

da se vodstvo zemljiških knjig gledé izméstnega okoliša tržaškega prenaša na tamkajšnje mestno-delegovano okrajno sodišče.

Vodstvo zemljiških knjig za izméstni okoliš tržaški se z dném 1. septembra 1890. l. po §. 49. c) v pravilniku sodnje oblasti z dné 20. novembra 1852. l. (Drž. zak. št. 251.) prenaša od deželnega sodišča v Trstu na tamkajšnje mestno-delegovano okrajno sodišče.

Schönborn s. r.

29.

Ukaz ministerstev za finance in trgovino z dné 27. februvarja 1890. l.,

s katerim se po povodu slabe létine, ki je lanskega leta vsled suše nastala v vzhodni Galiciji, začasno ustavljajo colni postavki za neke določene vrste žita pri uvozu iz Rusije v Galicijo.

V porazumu s kraljevo-ogersko vlado se na podstavi pooblastila, katero je c. k. vladi dodeljeno v čl. VII. colnega zakona z dné 25. maja 1882. l. (Drž. zak. št. 47.), odréja takó-le:

V času do konca meseca junija 1890. l. naj se pri uvozu črez rusko mejo v Galicijo cola prosto odpravljajo naslednje vrste žita do spodaj imenovanih največinskih množin, namreč:

Ječmen do 40.000	meterskih centov,		
Oves	70.000	"	"
Ajda	10.000	"	"
Rž	10.000	"	"

Te colne prostosti se sméjo v mejah zgorenjih največinskih množin s količinami, katere naj vsak čas ustanavlja deželni odbor, udeleževati samo poljedelci v političnih okrajih: Borszczów, Brzeżany, Brody, Buczacz, Czortków, Horodenka, Hussiatyn, Kamionka, Podhajce, Rawa, Sokal, Trembowla, Tarnopol, Skalat, Zaleszczyki, Zbaraž in Złoczów.

Podrobnejše načine o cola prostem dobivanji naj porazumno z deželnim odborom ustanovi c. k. finančno deželno ravnateljstvo v Levóvu.

Dunajewski s. r.

Bacquehem s. r.

Popravek.

V LXII. kosu, št. 181. [Državnega zakonika za leto 1889. nahajajoči se razglas c. k. finančnega

ministerstva z dné 17. novembra 1889. l. o ustanovitvi novih davčnih uradov v Galiciji v letu 1889. se popravlja takó: iz števila tistih občin, katere se s 1. dném decembra 1889. l. izločujejo iz davčno-uradnega okraja złoczowskega in se odkazujejo novemu davčnemu uradu v Olesku, naj izpade občina Pobocz, — iz števila tistih občin pa, katere se s taistim časom izločujejo iz davčno-uradnega okraja v Buczaczu in se odkazujejo davčnemu uradu v Monasterzyski, naj izpade občina Wierzbiatyn, zato, ker morata občini Pobocz in Wierzbiatyn ostati v svojem dosedanem davčno-uradnem okraji złoczowskem, oziroma buczaškem.

Nasproti pa se po povodu ustanovitve novih davčnih uradov v Galiciji v letu 1889. občine Bólożynów, Ciszki, Kouty z Brachówko vred, Labacz in Przewłoczna s 1. dném decembra 1889. l. izločujejo iz davčno-uradnega okraja złoczowskega in se odkazujejo novemu davčnemu uradu v Olesku.

